

Zarządzenie Nr 20/2024
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi
z dnia 25 lipca 2024 roku

w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej przy ul. Rynek 22 w Czeladzi

Na podstawie art. 3 ustawy dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 275), § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 822), § 3 Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi wprowadzonego zarządzeniem nr 26/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi z dnia 30 sierpnia 2023 r. z późn. zm.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi
zarządza co następuje:

§ 1. Wprowadzić do ścisłego stosowania Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku znajdującego się w trwałym zarządzie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi, położonego przy ul. Rynek 22, wprowadzam w życie do zapoznania się i stosowania zapisy zawarte w ww. Instrukcji, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia

§ 2. Wykonanie Zarządzenia powierzam Kierownikowi Działu Administracji i Kierownikowi Działu Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej.

§ 3. Zarządzenie należy podać do wiadomości pracownikom poprzez ogłoszenie w BIP Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi.

§ 4. Traci moc Zarządzenie nr 12/2021 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej przy ul. Rynek 22 w Czeladzi, oraz Zarządzenie nr 42/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi z dnia 1 września 2022 r w sprawie aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej przy ul. Rynek 22 w Czeladzi

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czeladzi
mgr Aneta Józwin-Rybska

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH I
AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
UL. RYNEK 22, 41-250 CZELADŹ

wprowadzam:

sporządził:

mgr inż. pożarnictwa Grzegorz Kowalski

Nr dyplomu 12059

tel. 690 931 129

*Grzegorz Kowalski
mgr inż. pożarnictwa
Nr dyplomu 12059
tel: 690-931-129*

DATA WYDANIA: 01.07.2024 r.

Spis treści

1	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	6
1.1	WPROWADZENIE	6
1.2	CEL OPRACOWANIA.....	7
1.3	PODSTAWA OPRACOWANIA	8
1.4	ZAKRES OPRACOWANIA	8
2	PODSTAWY OPRACOWNIA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	9
3	CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA BUDYNKU	10
3.1	NAZWA I ADRES BUDYNKU	10
3.2	USYTUOWANIE BUDYNKU	10
3.3	PRZEZNACZENIE I FUNKCJA BUDYNKU	10
3.4	OGÓLNY OPIS BUDYNKU	10
4	WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA BUDYNKU, SPOSOBU JEGO UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA (SKŁADOWANIA) I JEGO WARUNKÓW TECHNICZNYCH, W TYM ZAGROŻENIA WYBUCEM	12
4.1	GRUPA WYSOKOŚCI BUDYNKU	12
4.2	LICZBA KONDYGNACJI BUDYNKU	13
4.3	PRZEWIDYWANA WARTOŚĆ GĘSTOŚCI OBCIĄŻENIA OGNIOWEGO	13
4.4	KATEGORIA ZAGROŻENIA LUDZI	13
4.5	PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB	13
4.6	STREFY POŻAROWE	13
4.7	KLASA ODPORNOŚCI POŻAROWEJ	13
4.8	KLASA ODPORNOŚCI OGNIOWEJ	13
4.9	STOPIEŃ ROZPRZESTRZENIANIA OGNIU PRZEZ ELEMENTY BUDYNKU	14
4.10	ELEMENTY WYKOŃCZENIA WNĘTRZ I WYPOSAŻENIA STAŁEGO	14
4.11	WARUNKI EWAKUACJI	15

4.12	URZĄDZENIA PRZECIWOŻAROWE I GAŚNICE W BUDYNKU ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM	16
4.12.1	<i>Ogólny wykaz urządzeń przeciwpożarowych zastosowanych w budynku</i>	16
4.12.2	<i>Przeciwpożarowy wyłącznik prądu</i>	16
4.12.3	<i>Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne</i>	16
4.12.4	<i>Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa</i>	16
4.12.5	<i>Wyposażenie w gaśnice</i>	17
4.12.6	<i>Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic zastosowanych w obiekcie</i>	17
4.13	PRZECIWOŻAROWE ZAOPATRZENIE W WODĘ	17
4.14	DROGI POŻAROWE – DROGI DOJAZDOWE DLA JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ	18
4.15	ODLEGŁOŚĆ OD BUDYNKÓW SĄSIADUJĄCYCH	18
4.16	ZAGROŻENIE WYBUCHEM, KWALIFIKACJA STREF ZAGROŻENIA WYBUCHEM	18
4.17	WŁAŚCIWOŚCI I PARAMETRY POŻAROWE WYSTĘPUJĄCYCH SUBSTANCJI PALNYCH	18
4.18	WARUNKI TECHNICZNE EKSPLOATACJI INSTALACJI UŻYTKOWYCH OBIEKTU	18
5	CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO	18
5.1	SUBSTANCJE PALNE	18
5.2	ŹRÓDŁO ZAPŁONU	19
5.3	UTLENIACZ	19
6	PRZEPISY PRZECIWOŻAROWE I ZASADY UŻYTKOWANIA BUDYNKU	19
6.1	PRZEPISY PRZECIWOŻAROWE OBOWIĄZUJĄCE W BUDYNKU	19
6.2	ZASADY BEZPIECZEŃSTW POŻAROWEGO PODCZAS UŻYTKOWANIA OBIEKTU	19
7	SPOSOBY OBSŁUGI I ZASADY UŻYCIA GAŚNIC WYSTĘPUJĄCYCH W OBIEKCIE.....	20
7.1	INFORMACJE I OZNACZENIA STOSOWANE NA GAŚNICACH.....	20
7.2	SPOSÓB OBSŁUGI I ZASADY UŻYCIA GAŚNIC ZASTOSOWANYCH W OBIEKCIE.....	21
8	ZADANIA I OBOWIĄZKI Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ.....	22
8.1	PODSTAWOWE ZADANIA I OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELA/ZARZĄDCY	22
8.2	OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW BUDYNKU.....	23

9	SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA.....	25
9.1	ZAGROŻENIE POŻAROWE	25
9.2	PRZYCZYNY POWSTAWANIA POŻARÓW.....	26
9.3	MOŻLIWOŚCI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU	27
9.4	ZASADY ALARMOWANIA.....	28
9.5	OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA PRACOWNIKÓW W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU.....	29
9.6	ZABEZPIECZENIE POGORZELISKA	31
10	ZABEZPIECZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM	32
10.1	WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA	32
10.2	ZASADY ORGANIZACJI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO	35
10.3	OBOWIĄZKI OSÓB WYKONUJĄCYCH PRACE I SPRAWUJĄCYCH NADZÓR	35
11	WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI.....	37
11.1	WARUNKI EWAKUACJI – BUDOWLANE	37
11.2	ZNAKI EWAKUACYJNE.....	37
11.3	ORGANIZACJA EWAKUACJI.....	38
11.4	ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE EWAKUACJI.....	39
11.5	PRAKTYCZNE SPRAWDZENIE ORGANIZACJI ORAZ WARUNKÓW EWAKUACJI	40
12	SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI	41
13	ZAŁĄCZNIKI	43

1 CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

1.1 Wprowadzenie

Podstawą bezpieczeństwa ludzi w obiekcie budowlanym jest zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa pożarowego oraz sprawnej i bezpiecznej ewakuacji. Taki stan osiągany jest poprzez przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pożarowego, a także utrzymywanie gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych w pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej. Mimo stosowanych zabezpieczeń, nigdy nie można wykluczyć możliwości powstania pożaru, który zawsze w mniejszym lub większym stopniu zagraża bezpieczeństwu ludzi oraz przynosi straty materialne. W takich sytuacjach podstawowym zadaniem właściciela/zarządcy obiektu jest zapewnienie możliwości bezpiecznej ewakuacji ludzi i mienia z zagrożonego obiektu. Należy pamiętać, że podczas pożaru w obiektach występujące niebezpieczeństwo związane jest nie tylko z powstawaniem wysokiej temperatury, ale przede wszystkim z wydzielaniem się dużych ilości gorących, toksycznych produktów spalania, stanowiących główne niebezpieczeństwo dla ludzi w warunkach pożaru ze względu na ograniczoną widoczność, temperaturę oraz substancje toksyczne.

W sytuacji zagrożenia ludzie starają się jak najszybciej opuścić zagrożone pomieszczenia, w wielu przypadkach łatwo wpadając w panikę. **W związku z tym bardzo ważna jest znajomość zasad ewakuacji oraz umiejętność podjęcia interwencji w pierwszej fazie pożaru przez pracowników (przystąpienie do gaszenia pożaru w zarodku przy użyciu gaśnic, hydrantów wewnętrznych lub podręcznego sprzętu gaśniczego).**

Ochrona przeciwpożarowa ma na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem i polega na realizacji następujących przedsięwzięć:

- ⇒ zapobieganie powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- ⇒ zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz możliwości prowadzenia działań gaśniczych.

Do realizacji zadań w systemie szeroko pojmowanej ochrony przeciwpożarowej ustawa wprowadza przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, które ustalają obowiązki osób fizycznych, prawnych oraz organizacji i instytucji korzystających ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu w zakresie zabezpieczenia ich przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Każda osoba fizyczna lub prawna, organizacja lub instytucja użytkująca środowisko, budynek, obiekt lub teren powinna zabezpieczyć je przed zagrożeniem i ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych.

Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu ma zapewnić zatem ochronę przeciwpożarową na właściwym poziomie i jest obowiązany w szczególności:

- ⇒ przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- ⇒ wyposażyć budynek, obiekt w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w przepisach,
- ⇒ zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- ⇒ przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ⇒ ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- ⇒ zaznajomić podległych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

1.2 Cel opracowania

Celem opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej jest określenie podstawowych zadań i obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jakie stoją przed osobami zarządzającymi obiektem oraz pracownikami. Ponadto dokument stanowi źródło wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa pożarowego oraz w razie potrzeby może zostać wykorzystany przez podmioty ratownicze prowadzące działania ratowniczo-gaśnicze na terenie obiektu.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna się znajdować w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych, zapewniając możliwość natychmiastowego jej wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.

1.3 Podstawa opracowania

Instrukcja została opracowana na podstawie § 6 oraz Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719, ze zm.) oraz obowiązujących przepisów prawnych i norm dotyczących ochrony przeciwpożarowej, a także pozyskanych od zleceńodawcy informacji.

1.4 Zakres opracowania

Zakres instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obejmuje w szczególności:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
2. określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
5. sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
6. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
7. plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
 - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych, występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - d) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - e) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,

- f) podziału obiektu na strefy pożarowe,
- g) warunków ewakuacji ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- h) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- i) wskazania dojść do dźwigów dla ekip ratowniczych, hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- j) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;

8. wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

2 PODSTAWY OPRACOWNIA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego opracowano w oparciu o następujące podstawy:

- zlecenie inwestora,
- wizja lokalna w obiekcie,
- przekazane przez inwestora materiały,

oraz ustawy, rozporządzenia i normy:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej – tekst jednolity Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 lutego 2024 r. - Dz.U. 2024 poz. 275, ze zm.;
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej – tekst jednolity Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 stycznia 2024 r. – Dz.U. 2024 poz. 127, ze zm.;
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - Dz.U. 2023 nr 109 poz. 822.;
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych - Dz. U. 2009 nr 124 poz. 1030.;

5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – tekst jednolity Obwieszczenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 kwietnia 2022 r. – Dz.U. 2022 poz. 1225.;
6. PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa;
7. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane - Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2023 r. – Dz.U. 2023 poz. 682.;

3 CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA BUDYNKU

3.1 Nazwa i adres budynku

Centrum usług społecznościowych i aktywności lokalnej, ul. Rynek 22, 41-250 Czeladź.

3.2 Usytuowanie budynku

Budynek zlokalizowany jest na działce o nr ewidencyjnym 100 obręb 0001 Czeladź w odległości ok. 5,2 km od JRG Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Będzinie zlokalizowanej przy ul. Modrzejowskiej 74, 42-500 Będzin (czas dojazdu ok. 8 min).

Dojazd do obiektu umożliwiony jest od strony ul. Będzińskiej i ul. Rynek drogą o nawierzchni utwardzonej.

3.3 Przeznaczenie i funkcja budynku

Budynek przeznaczony na cele użyteczności publicznej, pełniący funkcję usługową.

3.4 Ogólny opis budynku

Budynek murowany z cegły pełnej oraz z kamienia na poziomie piwnicy. Stropy o różnych sklepieniach (baniastych, kolebkowych, krzyżowych) z cegły lub częściowo z kamienia w stropie nad piwnicą. Nad piętrem strop drewniany na belkach więzarskich. Dach dwuspadowy drewniany, kryty papą na pełnym deskowaniu.

Docelowo strop nad I i II kondygnacją zostanie wykonany jako żelbetowy gęstożebrowy. Natomiast dach zostanie wykonany w konstrukcji krokwiowo-kleszczowej pokryty blachą miedzianą. Schody zostaną wykonane jako żelbetowe.

Budynek wyposażony jest w następujące instalacje:

- wod.-kan.;
- centralnego ogrzewania z kotłowni gazowej;
- wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej;
- gazu;
- elektryczna;

Budynek pełni Centrum Aktywności Lokalnej, w którym to mieścić się: sala konsumpcyjna dla 32 osób, pomieszczenia biurowe dla stowarzyszeń, sala zabaw i opieki nad dziećmi. W części istniejącej na poddaszu mieszczą się pomieszczenia mieszkalne (ZLIV).

Charakterystyczne parametry techniczne budynku:

Powierzchnia zabudowy	544,0 m ²
Powierzchnia użytkowa	1295,2 m ²
Kubatura	5910,0 m ³
Wysokość	10,31 m
Liczba kondygnacji nadziemnych	2 + poddasze użytkowe
Liczba kondygnacji podziemnych	1

Przystosowanie obiektu do wymogów bezpieczeństwa pożarowego zgodnie z Postanowienie Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach sygn. WZ.5595.1.152.2018.MK z dnia 13.09.2018 r

Piwnica została wydzielona pożarowo jako niezależna strefa stropem o klasie odporności ogniowej REI120 - zejście do piwnicy poprzez drzwi o klasie odporności ogniowej EI60 z samozamykaczem.

Pomieszczenia zabaw i opieki nad dziećmi zostały wydzielone przez ścianę o klasie odporności ogniowej REI120, stropem o klasie odporności ogniowej REI 60, zamknięte drzwiami o odporności ogniowej EI5 60 z samozamykaczem, przejścia instalacyjne przechodzące przez w/w. elementy zostały zabezpieczone do wymaganej klasy odporności ogniowej.

Pomieszczenie kotłowni zostało wydzielone przez ścianę o klasie odporności ogniowej EI60, stropem o klasie odporności ogniowej REI 60, zamknięte drzwiami o odporności ogniowej EI 30, przejścia instalacyjne przechodzące przez w/w. elementy zostały zabezpieczone do wymaganej klasy odporności ogniowej, wyposażone w urządzenie sygnalizacyjne odcinające dopływ gazu, lampy o stopniu ochrony IP65.

Pomieszczenia mieszkalne na poddaszu zostały wydzielone przez ścianę o klasie odporności ogniowej REI120, stropem o klasie odporności ogniowej REI 60, zamknięte drzwiami o odporności ogniowej EI 60 z samozamykaczem, przejścia instalacyjne przechodzące przez w/w. elementy zostały zabezpieczone do wymaganej klasy odporności ogniowej.

Klatka schodowa na poddaszu zamknięta jest drzwiami o odporności ogniowej EI 30 z samozamykaczem.

Poddasze nieużytkowe i pomieszczenie techniczne na poddaszu zamknięte są drzwiami o odporności ogniowej EI 30 z samozamykaczem.

Ściana w granicy działki doprowadzona jest do odporności ogniowej REI120.

Wyposażono korytarze, drogi komunikacji wewnętrznej w części gastronomicznej, salę konsumpcyjnej, klatki schodowej, pomieszczenia zabaw i opieki nad dziećmi, holu w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne.

Hol został wyposażony w automatyczne czujki dymu.

Drzwi zawężających szerokość drogi ewakuacyjnej wyposażone są w samozamykacze zgodnie z rysunkami na rzutach i zestawieniu stolarki okiennej i drzwiowej.

Konstrukcja drewniana i przekrycie dachu od pomieszczeń na poddaszu sufitem podwieszanym systemowym o klasie odporności ogniowej EI 30 oraz EI60 w pomieszczeniu technicznym.

Budynek wyposażony jest w hydranty wewnętrzne z węzłem pólsztynowym i przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

4 WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA BUDYNKU, SPOSOBU JEGO UŻYTKOWANIA, PROWADZONEGO PROCESU TECHNOLOGICZNEGO, MAGAZYNOWANIA (SKŁADOWANIA) I JEGO WARUNKÓW TECHNICZNYCH, W TYM ZAGROŻENIA WYBUCEM

4.1 Grupa wysokości budynku

Budynek o wysokości 10,31 m zakwalifikowany do grupy wysokości budynków niskich (N).

4.2 Liczba kondygnacji budynku

Budynek posiada 2 kondygnacje nadziemne + poddasze użytkowe oraz 1 kondygnację podziemną.

4.3 Przewidywana wartość gęstości obciążenia ogniowego

Budynek jest zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, więc nie charakteryzuje się parametrem gęstości obciążenia ogniowego.

4.4 Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek jest zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III + ZL IV.

4.5 Przewidywana liczba osób

Przewidywana liczba osób w budynku: 306.

4.6 Strefy pożarowe

Budynek jest podzielony na 2 strefy pożarowe:

Strefa pożarowa 1 (SP1) – część nadziemna,

Strefa pożarowa 2 (SP 2) – część podziemna.

Powierzchnie stref pożarowych nie przekraczają wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych.

4.7 Klasa odporności pożarowej

Budynek jest wykonany w klasie odporności pożarowej: „C”.

4.8 Klasa odporności ogniowej

Elementy budynku spełniają wymagania odpowiednie dla klasy odporności pożarowej określone w poniższej tabeli.

	Klasa odporności ogniowej elementów budynku *) 5)
--	---

Klasa odporności pożarowej budynku	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1),2)}	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu
1	2	3	4	5	6	7
„C”	R 60	R 15	REI 60	EI 30 (o↔i)	EI 15	RE 15

- 1) Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.
- 2) Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.
- 3) Wymagania nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20 % jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.
- 4) Dla ścian komór zsypu wymaga się klasy EI 60, a dla drzwi komór zsypu klasy EI 30.
- 5) Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

4.9 Stopień rozprzestrzeniania ognia przez elementy budynku

Elementy budynku są wykonane z materiałów nierozprzestrzeniających ognia (NRO)).

4.10 Elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego

W strefach pożarowych ZL III stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów i wyrobów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

Okładziny sufitów i sufity podwieszane powinny być wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nie odpadających pod wpływem ognia.

4.11 Warunki ewakuacji

Przejścia ewakuacyjne - przejściem ewakuacyjnym jest droga od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną, na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej.

Wymagane długości przejść ewakuacyjnych wynoszą 40 metrów. Wymagana szerokość przejścia ewakuacyjnego wynosi 0,6 m na każde 100 osób, przy czym minimalna dopuszczalna szerokość przejścia ewakuacyjnego wynosi 0,9 m (a w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób – 0,8 m).

Szerokości i długości przejść ewakuacyjnych spełniają wymagania przepisów techniczno-budowlanych.

Dojścia ewakuacyjne - dojściem ewakuacyjnym jest droga ewakuacyjna od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej.

Dopuszczalna długość dojścia ewakuacyjnego dla jednego kierunku ewakuacji wynosi 30 m, w tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej.

Wymagana szerokość dojścia ewakuacyjnego wynosi nie mniej niż 0,6 m na każde 100 osób, przy czym minimalna dopuszczalna szerokość dojścia ewakuacyjnego wynosi 1,4 m, a w przypadku dojścia służącego do ewakuacji nie więcej niż 20 osób – 1,2 m.

Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić nie mniej niż 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka nie może być większa niż 1,5 m na każdym odcinku drogi ewakuacyjnej o długości 10 m.

Długości dojść ewakuacyjnych spełniają wymagania przepisów techniczno-budowlanych.

Biegi i spoczniki schodów - wymagana szerokość biegów i spoczników schodów wynosi:

- 1,2 m dla biegu schodów,
- 1,5 m dla spoczników.

Liczba stopni w jednym biegu schodów powinna nie przekraczać 17.

Wysokość stopni nie powinna przekraczać 0,175 m.

Szerokości biegów i spoczników schodów zawężone w stosunku do wymagań przepisów techniczno-budowlanych.

Wyjścia ewakuacyjne - wymagana szerokość drzwi ewakuacyjnych wynosi nie mniej niż 1,2 m. Wysokość drzwi ewakuacyjnych – 2 m.

Szerokość drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne spełniają wymagania przepisów techniczno-budowlanych.

4.12 Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w budynku oraz sposoby poddawania ich przeglądom i czynnościom konserwacyjnym

4.12.1 Ogólny wykaz urządzeń przeciwpożarowych zastosowanych w budynku

W budynku zastosowano następujące urządzenia przeciwpożarowe:

- przeciwpożarowe wyłączniki prądu (p. 4.12.2),
- oświetlenie awaryjne ewakuacyjne (p. 4.12.3),
- instalacja wodociągowa przeciwpożarowa (p. 4.12.4).

Budynek jest wyposażony w wymagane urządzenia przeciwpożarowe.

4.12.2 Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Przy wejściach do budynku zastosowano przeciwpożarowe wyłączniki prądu.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien odcinać dopływ prądu do wszystkich obwodów elektrycznych w budynku, z wyjątkiem obwodów zasilających urządzenia i instalacje, których działanie jest niezbędne podczas pożaru.

4.12.3 Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne

Budynek jest wyposażony w instalację oświetlenia awaryjnego ewakuacyjnego.

4.12.4 Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

W budynku zastosowano instalację wodociągową przeciwpożarową z hydrantami wewnętrznymi DN 25.

4.12.5 Wyposażenie w gaśnice

Budynek jest wyposażony w gaśnice zgodnie z zasadą jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku.

Gaśnice w obiekcie powinny być rozmieszczone w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

- przy wyjściu z budynku,
- na korytarzach,
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).

Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

4.12.6 Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic zastosowanych w obiekcie

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być dokonywane przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

4.13 Przeciwożarowe zaopatrzenie w wodę

Pobór wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru umożliwiają trzy hydranty zewnętrzne znajdujące się w odległości 5-75 m od budynku przy wymaganej odległości 5-75 m dla hydrantu bliższego oraz do 150 m dla hydrantu dalszego.

4.14 Drogi pożarowe – drogi dojazdowe dla jednostek ochrony przeciwpożarowej

Budynek nie wymaga doprowadzenia drogi pożarowej. Dojazd pożarowy umożliwiony od strony ul. Rynek i ul. Będzińskiej.

4.15 Odległość od budynków sąsiadujących

Najbliższy budynek przylega do budynku objętego opracowaniem od strony południowej.

4.16 Zagrożenie wybuchem, kwalifikacja stref zagrożenia wybuchem

W budynku nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem oraz strefy zagrożenia wybuchem.

4.17 Właściwości i parametry pożarowe występujących substancji palnych

W budynku występują substancje palne w postaci materiałów stanowiących elementy wystroju i wyposażenia wnętrza (drewno, tworzywa sztuczne, papier). W budynku nie występują materiały niebezpieczne pożarowo w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych. W załączniku nr 1 przedstawiono właściwości i parametry pożarowe występujących substancji palnych.

4.18 Warunki techniczne eksploatacji instalacji użytkowych obiektu

1. Instalacje i urządzenia techniczne zamontowane w obiekcie pod względem bezpieczeństwa pożarowego powinny odpowiadać warunkom technicznym określonym w przepisach pożarowych i o ochronie przeciwpożarowej oraz Polskich Normach.
2. Instalacje te należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i warunkami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

5 CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

5.1 Substancje palne

W budynku występują substancje palne w postaci materiałów stanowiących elementy wystroju i wyposażenia wnętrza (drewno, tworzywa sztuczne, papier). W budynku nie występują materiały niebezpieczne pożarowo w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych.

5.2 Źródło zapłonu

Źródło zapłonu może powstać m. in. na skutek nieumyślnego działania człowieka, umyślnego działania człowieka, nieprawidłowej eksploatacji urządzeń elektrycznych zlokalizowanych w obiekcie, wyładowań atmosferycznych, nieprawidłowego prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo, nieprzestrzegania czynności zabronionych pod względem pożarowym.

5.3 Utleniacz

W obiekcie oraz na terenie przyległym nie przewiduje się przechowywanie utleniaczy.

6 PRZEPISY PRZECIWOŻAROWE I ZASADY UŻYTKOWANIA BUDYNKU

6.1 Przepisy przeciwpożarowe obowiązujące w budynku

W obiekcie obowiązują przepisy przeciwpożarowe określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719, ze zm.). Ponadto wszyscy użytkownicy zobligowani są do przestrzegania dodatkowych ustaleń zarządzonych przez właściciela/zarządcę obiektu, w przypadku ich wprowadzenia.

6.2 Zasady bezpieczeństwa pożarowego podczas użytkowania obiektu

W obiekcie należy zwrócić uwagę na zapobieganie możliwości powstania pożaru. W związku z tym szczególnie personel powinien przestrzegać opisanych w instrukcji zasad bezpieczeństwa i pilnować, by do zasad tych stosowały się również osoby korzystające z obiektu doraźnie. Na terenie całego obiektu zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar oraz jego rozprzestrzenienie się, czy utrudnić prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych i ewakuacyjnych.

Aby zapobiec możliwości powstawania pożaru ZABRANIA SIĘ:

- palenia tytoniu w miejscach niewyznaczonych do tego celu oraz używania otwartego ognia i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów palnych,
- użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom,

- składowania poza budynkami materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- stosowania na ostony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki,
- instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przetaczniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- lokalizowania elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wymaganych wartości.

Ponadto ZABRANIA SIĘ uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do:

- gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
- wyjść ewakuacyjnych,
- wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.

Dodatkowo, w celu poprawy bezpieczeństwa na terenie obiektu NALEŻY:

- utrzymywać dojazd do budynku w stanie umożliwiającym wykorzystanie przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej o każdej porze roku,
- instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta,
- przed zamknięciem pomieszczeń należy dokładnie sprawdzić, czy nie został zaprószony ogień oraz wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne, które nie są przeznaczone do pracy w systemie ciągłym.

7 SPOSOBY OBSŁUGI I ZASADY UŻYCIA GAŚNIC WYSTĘPUJĄCYCH W OBIEKCIE

7.1 Informacje i oznaczenia stosowane na gaśnicach

GP - gaśnica proszkowa

AP - gaśnica przewoźna proszkowa (agregat gaśniczy)

cyfra np. 4 - oznacza ilość (kg lub dm³) środka gaśniczego

znak "x" - oznacza, że zbiornik (gaśnica) jest pod stałym ciśnieniem, tj. gaz zasilający znajduje się w tym samym zbiorniku co środek gaśniczy

znak "z" - oznacza, że środek i czynnik zasilający umiejscowione są w osobnych zbiornikach

Litery (piktogramy) A B C D F - oznaczenia literowe środków gaśniczych:

A - gaśnica przeznaczona do gaszenia pożarów ciał stałych, które paląc się nie tylko powodują płomień, ale także ulegają rozżarzeniu np. drewna, papieru, gumy,

B - gaśnica przeznaczona do gaszenia pożarów cieczy i ciał stałych, które paląc się ulegają stopieniu np. benzyny, polietylenu, smoły,

C - gaśnica przeznaczona do gaszenia pożarów gazów palnych np. metanu, acetylenu, propanu,

D - gaśnica przeznaczona do gaszenia pożarów metali palnych np. magnezu, sodu, uranu,

F - gaśnica przeznaczona do gaszenia pożarów tłuszczów w urządzeniach kuchennych (oleje roślinne, tłuszcze zwierzęce)

7.2 Sposób obsługi i zasady użycia gaśnic zastosowanych w obiekcie

Gaśnica proszkowa ma postać zbiornika zaopatrzonego w zawór z dźwignią lub zawór zbijakowy oraz wąż elastyczny (dł. ok. 1,0 m) zakończony prądowniczką. W zależności od producenta na końcu węża może być zastosowana dodatkowa dźwignia otwierająca zawór odcinający. Sposób uruchomienia: należy zbliżyć się z gaśnicą do miejsca pożaru i wyjąć zawleczkę zabezpieczającą zawór gaśnicy. Następnie należy skierować prądowniczkę na źródło ognia i mocno wcisnąć dźwignię zaworu. Gaśnicy używa się w pozycji pionowej, nadmierne przechylenie lub odwracanie gaśnicy może spowodować znaczne zmniejszenie skuteczności gaszenia. Czas działania gaśnicy GP 6kg wynosi około 12 sekund.

PODSTAWOWE ZASADY GASZENIA POŻARÓW

Przy obsłudze gaśnic należy stosować się do poniższych zasad:

- Przed przystąpieniem do uruchamiania należy zbliżyć się z gaśnicą lub gaśnicą przewoźną do miejsca pożaru,
- Do pożaru w przestrzeni zewnętrznej podchodzimy zawsze od strony nawietrznej,

- Strumień środka gaśniczego podajemy do miejsca pożaru zawsze z pewnej, bezpiecznej odległości i spychając płomień od siebie docieramy środkiem gaśniczym do źródła ognia,
- W przypadku działania gaśnicami proszkowymi zachować odległość min. 1 m. od urządzeń i instalacji elektrycznych będących pod napięciem,
- Nie gasić wodą urządzeń i instalacji elektrycznych będących pod napięciem ze względu na możliwość porażenia prądem. Należy stosować zasadę odłączenia prądu przed działaniami gaśniczymi,
- Nigdy nie kierujemy strumieni środków gaśniczych na ludzi, nawet w przypadku palenia się na nich odzieży. W przypadku zapalenia się odzieży na człowieku należy zmusić go do ułożenia się w pozycji leżącej i przy pomocy koca gaśniczego stłumić płomień. Podać poszkodowanego wodą i wezwać pogotowie ratunkowe. Nie należy rozbierać poszkodowanego z popalonej odzieży.

Zmiana lokalizacji i zastawianie dostępu do oznakowanego zgodnie z PN sprzętu gaśniczego jest zabronione. Ponieważ konstrukcje gaśnic w szczegółach różnią się, przed użyciem najlepiej jest zapoznać się z piktogramem lub instrukcją podawanymi na każdej gaśnicy.

Po użyciu, nawet w przypadku niecałkowitego opróżnienia zbiornika, należy skierować gaśnicę do serwisu.

8 ZADANIA I OBOWIĄZKI Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

8.1 Podstawowe zadania i obowiązki właściciela/zarządcy

Właściciel/zarządca budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,

- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej, zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnić środki finansowe do realizacji zabezpieczenia pożarowego zgodnie z zaleceniami organów kontrolnych,
- prowadzić dokumentację związaną z czynnościami z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- dopilnować, aby prace pożarowo niebezpieczne odbywały się zgodnie z zasadami omówionymi w niniejszej instrukcji, w tym w każdym przypadku był sporządzany „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” oraz „Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo”,
- dopilnować przeprowadzania okresowych kontroli stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- egzekwować stosowanie się pracowników do przepisów i zasad dot. ochrony przeciwpożarowej.

8.2 Obowiązki pracowników budynku

Wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko, ponoszą odpowiedzialność za wykonanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość zasad omówionych w instrukcjach stanowiskowych, które dotyczą zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru omówionych w niniejszym opracowaniu, orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia, udział w akcji ratowniczo-gaśniczej przez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją (zasady omówiono w niniejszym opracowaniu),
- udział w szkoleniach i ćwiczeniach przeciwpożarowych,

- niezwłoczne zgłaszanie usterek mogących spowodować pożar osobom kompetentnym do ich usuwania, przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w obszarze zajmowanego stanowiska,
- dbałość o bezpieczeństwo (w tym również przeciwpożarowe) obiektu na zajmowanym stanowisku pracy,
- po zakończeniu pracy wyłączenie oświetlenia oraz inne urządzeń znajdujących się pod napięciem elektrycznym nie biorących udziału w utrzymaniu odpowiednich warunków pracy w pomieszczeniach,
- zgłaszanie przełożonym wszelkich nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym; proces technologiczny prowadzić zgodnie z wytycznymi, przestrzegać reżimów technologicznych,
- bezwzględne przestrzeganie zakazów:
 - przechowywania w pomieszczeniach biurowych i socjalnych materiałów żrących i łatwopalnych,
 - samowolnego dokonywania napraw instalacji elektrycznej oraz prowizorycznego podłączania odbiorników prądu,
 - korzystania z uszkodzonych urządzeń elektrycznych,
 - użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta,
 - składowania materiałów palnych i innych materiałów utrudniających swobodne przemieszczanie się na drogach służących ewakuacji, tj. korytarzach, klatkach schodowych, ciągach komunikacyjnych na halach produkcyjnych,
 - uniemożliwianie i utrudnianie dostępu do gaśnic, hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych, wyjść ewakuacyjnych oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
 - wrzucania niedopałków papierosów do koszy przeznaczonych na odpadki papierowe i śmieci,
 - palenia tytoniu poza miejscami do tego wyznaczonymi,
 - przechowywania materiałów palnych w pobliżu urządzeń i instalacji elektrycznych.

9 SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

9.1 Zagrożenie pożarowe

Zagrożenie pożarowe wiąże się z możliwością powstania i rozprzestrzeniania się pożaru materiałów, z których wykonany jest obiekt oraz materiałów znajdujących się wewnątrz obiektu. W tabeli przedstawiono zagrożenia, jakie niesie za sobą pożar oraz sposoby postępowania zmniejszające szkodę dla życia i zdrowia ludzkiego.

Tabela. Zagrożenia pożarowe oraz zalecane postępowanie

CZYNIK ZAGROŻENIA LUDZI POŻAREM	RODZAJ ZAGROŻENIA	ZALECANE POSTĘPOWANIE
OGRANICZENIE WIDOCZNOŚCI	Często ograniczenie zasięgu widoczności jest pierwszym czynnikiem zagrożenia ludzi podczas pożaru. Na zasięg widzialności mają wpływ właściwości dymotwórcze materiału ulegającego spalaniu. Oslabienie zasięgu widzialności wpływa istotnie na szybkość poruszania się ludzi w czasie ewakuacji z pomieszczeń zadymionych	W sytuacji skrajnego obniżenia warstwy dymu, poruszać się w pozycji pochylonej (jeśli istnieje konieczność – nawet pełzać)
DYM I GAZY TOKSYCZNE (zmniejszenie zawartości tlenu, działanie duszące i toksyczne)	Jeśli stężenie tlenu w powietrzu spadnie poniżej 15 % występuje działanie duszące z konsekwencją do śmierci włącznie. Ponadto gazowe produkty spalania mają zazwyczaj właściwości duszące oraz toksyczne, co może prowadzić do utraty przytomności i zaniku czynności życiowych	Unikać wdychania produktów spalania. Oddychać przez garderobę
PROMIENIOWANIE CIEPLNE	Strumień promieniowania cieplnego od gorącej warstwy	Trzymać się możliwie najdalej od źródła ognia.

	dymu, czy też bezpośrednio od płomienia oddziałuje na człowieka powodując często ciężkie oparzenia skóry.	
--	---	--

9.2 Przyczyny powstawania pożarów.

Najczęściej spotykanymi przyczynami pożarów jest ludzka nieostrożność, nierzadko granicząca z bezmyślnością. Objawia się ona drastycznym lekceważeniem podstawowych zasad bezpieczeństwa oraz świadomym łamaniem przepisów przeciwpożarowych. Szczególnie powszechne jest nieprzestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscach niedozwolonych oraz niewłaściwe zabezpieczenie prac remontowo-budowlanych generujących zagrożenie pożarowe (określanych jako niebezpieczne pod względem pożarowym). Drugą pod względem częstotliwości przyczyną występowania pożarów są wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń elektrycznych, objawiająca się nadmiernym obciążaniem obwodów zasilających, eksploataowaniem urządzeń niesprawnych technicznie, zwłaszcza z uszkodzonymi kablami i wtykami zasilającymi. Zagrożenie pożarowe może być spowodowane przeciążeniem instalacji elektrycznej poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego, czy też niezachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych.

Reasumując, do czynników przyczyniających się do wybuchu pożaru w obiekcie można zaliczyć:

- zaproszenie ognia przez użytkowników pomieszczeń w wyniku postępowania się płomieniem zapalniczki, rozżarzonego papierosa, maszyny i urządzeń itp.;
- niewłaściwa eksploatacja instalacji elektrycznej, zwłaszcza przeciążenia obwodów, poluzowania lub uszkodzenia gniazd wtykowych, wyłączników, opravek, bezpieczników, instalacji technologicznej;
- niewłaściwa eksploatacja urządzeń grzewczych i punktów świetlnych;
- stosowanie koszy na śmieci wykonanych z materiałów łatwo zapalnych (stosowanie takich koszy nie jest jednoznacznie zabronione przepisami przeciwpożarowymi, jednak w miarę możliwości należy dążyć do ich eliminacji na rzecz pojemników wykonanych z materiałów niepalnych lub niezapalnych);
- przechowywanie w obrębie budynku (strefy pożarowej) niedozwolonych ilości cieczy palnych w naczyniach nie przystosowanych do tego celu (przechowywanie cieczy palnych w niewłaściwy sposób);

- nieprawidłowe prowadzenie oraz braku właściwego zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- podpalenie (działanie celowe, trudno mu zapobiec, natomiast zastosowanie czujek pożarowych pozwala na szybkie wykrycie oznak pożaru, umożliwiając skuteczne działanie w początkowej fazie rozwoju pożaru).

9.3 Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru

Pomimo zachowania wszelkich środków ostrożności, może się zdarzyć, że na terenie budynku powstanie pożar. **Najistotniejszym zadaniem będzie wówczas ugaszenie go w początkowej fazie i powstrzymać jego rozprzestrzenianie.** Do podstawowych przyczyn zwiększających dynamikę rozprzestrzeniania się pożaru na terenie obiektów można zaliczyć:

- niezachowanie wymaganej klasy odporności ogniowej poszczególnych elementów konstrukcyjno-budowlanych budynku,
- osłabianie wymaganej klasy odporności ogniowej elementów budowlanych, stanowiących elementy oddzielenia przeciwpożarowego poprzez wykonywanie w nich otworów i niezabezpieczenia do wymaganej klasy,
- niezauważenie pożaru w początkowym stadium,
- opóźnione zaalarmowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- brak w pobliżu miejsca powstania pożaru podręcznego sprzętu gaśniczego, dostatecznej ilości sprzętu i środków gaśniczych, czy też problem z lokalizacją sprzętu spowodowany brakiem lub niewłaściwym oznakowaniem miejsc jego usytuowania,
- brak umiejętności w posługiwaniu się podręcznym sprzętem gaśniczym przez pracowników, nagromadzenie w miejscach do tego nie przeznaczonych materiałów palnych,
- nadmierna ilość przechowywanych lub składowanych materiałów palnych w stosunku do wielkości pomieszczeń przeznaczonych na ten cel,
- wyposażenie pomieszczeń w elementy wystroju i przedmioty palne, co w przypadku pożaru powoduje objęcie ogniem całego pomieszczenia,
- wykonywanie dekoracji z materiałów rozprzestrzeniających ogień, o wyposażenie podłóg pomieszczeń w łatwo zapalne wykładziny,
- wyposażenie dróg komunikacyjnych w łatwo zapalne elementy wystroju i pokrycia podłóg,

- brak porządku i czystości w pomieszczeniach,
- utrudniony dostęp do miejsca, w którym powstał pożar,
- utrudniony dojazd dla jednostek ochrony przeciwpożarowej.

9.4 Zasady alarmowania

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

- osoby znajdujące się na terenie zagrożonym przez oddziaływanie pożaru,
- Państwową Straż Pożarną.

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia z Państwową Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:

- co się pali – rodzaj materiału,
- gdzie się pali - dokładny adres obiektu, w którym miejscu,
- czy są osoby poszkodowane i czy istnieje zagrożenie życia ludzi,

Należy ponadto poczekać z zakończeniem rozmowy na potwierdzenie odebrania zgłoszenia od dyspozytora służby ratowniczej.

Na rysunku 1 przedstawiono wykaz telefonów alarmowych, które warto umieścić w miejscach komunikacji ogólnej (umożliwia to skorzystanie z wykazu w sytuacji alarmowej).

TELEFONY ALARMOWE		
	TELEFON ALARMOWY Z TEL. KOM	112
	STRAŻ POŻARNA	998
	POLICJA	997
	POGOTOWIE RATUNKOWE	999
POGOTOWIE		
	ENERGETYCZNE	991
	GAZOWE	992
	CIEPŁOWNICZE	993
	WODOCIĄGOWE	994

Rysunek 1. Wykaz telefonów alarmowych do służb ratunkowych

9.5 Ogólne zasady postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru

W razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, każdy, kto go pierwszy zauważył, obowiązany jest natychmiast zaalarmować wszelkimi dostępnymi środkami inne osoby oraz Straż Pożarną i właściciela zakładu. Czynności te można zlecić innej osobie, samemu zaś przystąpić do gaszenia pożaru za pomocą gaśnic.

Do czasu przybycia straży kierownictwo akcją obejmuje osoba najwyższą funkcją obecna tym czasie w obiekcie lub osoba przez nią wyznaczona (lub też najbardziej kompetentna i opanowana).

PRZED PRZYBYCIEM JEDNOSTEK STRAŻY POŻARNEJ

Pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu przystępują natychmiast do likwidacji ognia, posługując się znajdującym się w pobliżu miejsca pożaru sprzętem gaśniczym, doniesieniem niezbędnego sprzętu oraz przystępują do niesienia pomocy osobom zagrożonym, pomagają im w ewakuacji i ewentualnie przystępują do ewakuacji mienia zgodnie z zasadami omówionymi w rozdziale o ewakuacji. Akcją ratowniczą, do czasu przybycia straży pożarnej, kieruje osoba funkcyjna lub osoba upoważniona bądź też osoba najbardziej odpowiedzialna i opanowana.

Do obowiązków osoby kierującej działaniami w początkowej fazie rozwoju pożaru należy w szczególności:

- ustalenie, czy została wezwana straż pożarna i inne potrzebne służby,
- kierowanie pracownikami, którzy przystąpili do likwidacji źródła ognia lub ograniczania jego rozprzestrzeniania się,
- pełnienie stałego nadzoru nad przebiegiem ewakuacji ludzi i mienia,
- przeliczenie pracowników w miejscu zbiórki do ewakuacji, ustalenie ewentualnych nieobecnych i miejsc ich potencjalnego przebywania na terenie zakładu,
- wyznaczenie przewodnika – pilota, który będzie oczekiwał na przybycie straży pożarnej i wskaże miejsce pożaru, miejsce przebywania osób zagrożonych – uwięzionych oraz udzieli innych niezbędnych dla dowódcy Straży Pożarnej informacji,
- współpraca z dowódcą Straży Pożarnej w czasie akcji (przede wszystkim udzielenie wszelkich informacji),
- podporządkowanie się poleceniom dowódcy Straży Pożarnej.

Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna pamiętać, że:

- szybkie i prawidłowe wprowadzenie środków gaśniczych umożliwi ugaszenie pożaru w zarodku – zalecany instruktaż szybkiego i efektywnego użycia gaśnic,
- w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego;
- w miarę możliwości należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do budynku,
- w miarę możliwości usunąć z zasięgu ognia przedmioty palne,
- nie otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar,
- przed opuszczeniem obiektu należy upewnić się, że w opuszczanym pomieszczeniu nie przebywa żadna osoba,
- można odstąpić od wykonywania czynności ratowniczych w obliczu rzeczywistego bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia.

UWAGA: Nie wolno gasić wodą urządzeń i instalacji elektrycznych znajdujących się pod napięciem elektrycznym.

Na rysunku 2 przedstawiono zasady zachowania się w przypadku wystąpienia pożaru.

Rysunek 2. Zasady zachowania w sytuacji pożarowej

PO PRZYBYCIU JEDNOSTEK STRAŻY POŻARNEJ

Po przybyciu jednostek straży pożarnej, kierownictwo akcją obejmuje dowódca przybyłych jednostek.

Kierujący działaniem ratowniczym (właściwy funkcją funkcjonariusz Straży Pożarnej) ma prawo:

- zarządzić ewakuację ludzi i mienia,
- wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób postronnych w rejonie działania ratowniczego,
- żądać niezbędnej pomocy od instytucji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.

Współdziałając w akcji ratowniczo – gaśniczej nie należy podejmować na własną rękę i bez powiadomienia kierującego akcją żadnych czynności, ponieważ mogą one przyczynić się do zwiększenia rozmiarów pożaru i narazić życie i zdrowie ludzkie.

9.6 Zabezpieczenie pogorzelniska

Aby zminimalizować ryzyko wtórnego pożaru, należy z pełną uwagą zabezpieczyć pogorzelnisko. Kierując się wszelkimi zasadami bezpieczeństwa oraz ewentualnymi wskazówkami

wydanymi przez kierującego działaniami ratowniczo-gaśniczymi, właściciel/zarządca lub osoba przez niego uprawniona jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzeliiskowego w celu zapobiegania powstaniu pożaru wtórnego, zabezpieczenia przed dostępem osób niepożądanych oraz przed zacieraniem ewentualnych śladów przyczyny powstania i przebiegu pożaru,
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliiska po ewentualnym zakończeniu działalności komisji powołanej dla ustalenia okoliczności przyczyn powstania i rozprzestrzeniania pożaru.

10 ZABEZPIECZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym prowadzone na terenie to prace nie przewidziane normalnym tokiem pracy, co niesie za sobą niebezpieczeństwo, iż wszelkie zaniedbania mogą powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu.

Do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym możemy zaliczyć m. in. wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
- podgrzewanie lepiku, smoły, itp.,
- wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe, np.:
- stosowanie cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
- suszenie substancji palnych.

10.1 Wytyczne zabezpieczenia

Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jak np.: spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie, itp.

w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:

- klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych; szlifowaniu powierzchni wykonanych z materiałów palnych,
- zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
- montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest zobowiązany:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy oraz za przebieg i zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie, wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Dodatkowo warto podjąć następujące działania:

- oczyścić pomieszczenia lub miejsca, gdzie będą wykonywane prace, z wszelkich materiałów palnych i zanieczyszczeń,
- odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkie przedmioty wykonane z materiałów palnych,
- zabezpieczyć przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów i przedmiotów, których odsunięcie na bezpieczną odległość jest niemożliwe, przez ostonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
- sprawdzić, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego lub rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,

- uszczelnić materiałami niepalnymi wszelkie przelotowe otwory kanalizacyjne, kablowe, wentylacyjne, itp. znajdujące się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- zabezpieczyć przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z pełną izolacją,
- sprawdzić, czy w miejscu prowadzenia prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwopalnych,
- przygotować w miejscu prowadzenia prac napełniony wodą, metalowy pojemnik np. wiadro na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego lub elektrod,
- przygotować materiały osłonowe i izolacyjne niezbędne do zabezpieczenia toku prac; zapewnić stałą drożność przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac.

Podczas wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych,
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości,
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy:

- poddać kontroli miejsca, w których były wykonywane prace niebezpieczne pożarowo oraz rejon przyległy,
- zamknąć wszystkie naczynia, pojemniki w celu zabezpieczenia przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
- w budynku, pomieszczeniach oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłoczących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują

jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należy go zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy przeprowadzić kilkakrotnie od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.

Do przestrzegania postanowień Instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac.

10.2 Zasady organizacji prac niebezpiecznych pożarowo

1. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
2. Przed rozpoczęciem prac sporządza się „Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” – wzór - załącznik nr 4;
3. Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w ww. protokole, wystawiane jest wykonawcy pisemne „Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” – wzór - załącznik nr 5;
4. Po zakończeniu prac, osoby odpowiedzialne przeprowadzają kontrolę miejsca prowadzenia prac (wpis w Książkę kontroli prac niebezpiecznych pod względem pożarowym – załącznik nr 6);
5. Pozytywny wynik kontroli pozwala na określenie, że prace zostały wykonane bezpiecznie.

10.3 Obowiązki osób wykonujących prace i sprawujących nadzór

Obowiązki osób sprawujących nadzór nad pracami niebezpiecznymi pożarowo:

- znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz nadzorowanie przestrzegania tych przepisów podczas wykonywania prac;
- dopilnowanie, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń i stanowisk przewidziane w „Protokole zabezpieczenia prac..” i w „Zezwoleniu na przeprowadzenie prac ...”;
- sprawdzenie zabezpieczenia przeciwpożarowego stanowisk oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć;

- wstrzymanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości;
- branie udziału w kontroli stanowisk, pomieszczeń i obiektów po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych:

- sprawdzenie sprawności sprzętu i narzędzi oraz zabezpieczenia ich przed możliwością zainicjowania pożaru;
- ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w „Protokole” i „Zezwoleniu” na prowadzenie prac;
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek powstania pożaru;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego;
- rozpoczynanie prac pożarowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego „Zezwolenia”; przerywanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru;
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia;
- wykonywanie wszelkich poleceń zleciodawcy i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac.

UWAGA! Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, co do których istnieją wątpliwości związane z określeniem zagrożenia, sposobu zabezpieczenia itp., sposób ich realizacji należy skonsultować z pracownikiem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo pożarowe (pracownik służby bhp).

11 WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także powinny być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść ewakuacyjnych (przejście od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną lub innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku) oraz dojazdów ewakuacyjnych (długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku);
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego i zapasowego) w pomieszczeniach i na drogach ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych;

W tym celu należy dostosować warunki wewnątrz obiektów do wymagań, jakie określają przepisy. Bardzo istotne w przypadku obiektu kategorii zagrożenia ludzi jest zachowanie zasad bezpiecznej ewakuacji w odniesieniu do stanu i wymiarów dróg ewakuacyjnych.

11.1 Warunki ewakuacji – budowlane

Warunki ewakuacji zostały opisane w rozdziale 4.11.

11.2 Znaki ewakuacyjne

Bezpieczną ewakuację ludzi z budynku zapewniają znaki ewakuacyjne, które każdy pracownik powinien być w stanie odczytać i właściwie zinterpretować (znaki przedstawiono w załączniku nr 7).

Znaki ewakuacyjne są to znaki zapewniające wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym, jak również przy braku oświetlenia (po nagłym usunięciu źródła światła) wskutek zastosowania zjawiska

fotoluminescencji. Drogi ewakuacyjne powinny być wyposażone w znaki ewakuacyjne wykonane zgodnie z aktualnymi Polskimi Normami. Zarządca, Właściciel, Administrator powinien na bieżąco uzupełniać ewentualne braki w oznakowaniu dróg ewakuacyjnych, jak również dbać o ich widoczność (kontrolować zastawianie miejsc usytuowania znaków) oraz właściwy stan oznakowania (nie dopuszczać do ich zabrudzenia, zamalowania, itp.).

Podstawową zasadą rozmieszczania znaków jest takie ich rozmieszczenie, aby z każdego miejsca na drodze ewakuacyjnej, w którym może znaleźć się człowiek, widoczny był co najmniej jeden znak ewakuacyjny wskazujący kierunek ewakuacji lub samo wyjście ewakuacyjne.

Oznakowanie fotoluminescencyjne należy umieszczać jak najbliżej źródeł światła, w celu zapewnienia mu dostatecznej luminacji. Wymiary znaków powinny być dopasowane do wielkości pomieszczeń i długości korytarzy. Tam, gdzie oświetlenie jest niewystarczające, nie należy stosować samych znaków fotoluminescencyjnych, ale również (równolegle) znaki ewakuacyjne podświetlane z własnym źródłem zasilania na wypadek wyłączenia napięcia w sieci oświetlenia podstawowego.

11.3 Organizacja ewakuacji

Po zarządzeniu ewakuacji (zauważeniu oznak pożaru) pracownicy i inne osoby przebywające na terenie obiektu opuszczają budynek wyjściami ewakuacyjnymi zgodnie z kierunkami ewakuacji i kierują w miejsce zbiórki do ewakuacji.

W momencie przybycia na teren obiektu jednostek ochrony przeciwpożarowej, za przebieg ewakuacji odpowiedzialny jest właściwy funkcyjnie strażak - dowódca akcji ratowniczo-gaśniczej. Użytkownicy obiektu zobowiązani są stosować się do poleceń funkcjonariuszy Straży Pożarnej oraz współpracować i dzielić się wiedzą dotyczącą znajomości obiektu w celu ułatwienia działań ewakuacyjnych.

Zasady ewakuacji ludzi i mienia

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji **należy niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w budynku o powstałym zagrożeniu**, jego charakterze oraz konieczności ewakuacji oraz jak najszybciej poinformować właściwe służby ratownicze o zdarzeniu. Pracownicy lub inni użytkownicy budynku, w przypadku nieznacznych rozmiarów pożaru (w zarodku) powinni podjąć próbę gaszenia przy pomocy gaśnic, będących na wyposażeniu obiektu.

Po ogłoszeniu alarmu, pracownicy kierują się na korytarz i do wyjścia z budynku. W pierwszej kolejności należy ewakuować pracowników z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub

które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów, urządzeń i dokumentacji.

W przypadku odcięcia dróg wyjścia dla ewakuowanych, znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać ludzi w miejscu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę istniejących warunków ewakuować na zewnątrz.

Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji nachylonej starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na to, że w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych panować będzie mniejsze zadymienie. Usta i drogi oddechowe należy, w miarę możliwości, zasłaniać tkaniną zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.

Po zakończeniu ewakuacji w miejsce zbiórki do ewakuacji należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy pracownicy i petenci opuścili budynek.

Osoba odpowiedzialna za opiekę nad grupą jest zobowiązana w każdym momencie znać stan osobowy grupy i sprawdzić frekwencję natychmiast po opuszczeniu budynku. W razie podejrzenia, że w opuszczonym budynku pozostali ludzie, należy natychmiast poinformować dowódcę jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.

11.4 Zadania poszczególnych pracowników w zakresie ewakuacji

Osoba zarządzająca zakładem (lub inna wyznaczona osoba odpowiedzialna):

- otrzymuje i analizuje informację o zdarzeniu; powiadamia o zdarzeniu służby ratownicze,
- przerywa wykonywaną pracę zachowując spokój,
- informuje pracowników o przyczynie konieczności opuszczenia obiektu,
- przypomina o konieczności zachowania szczególnej dyscypliny w czasie opuszczenia pomieszczenia i obiektu,
- wydaje polecenie ewakuacji zgodnie z ustalonymi wcześniej kierunkami i udaje się w miejsce zbiórki do ewakuacji,
- w rejonie zbiórki sprawdza stan grupy i składa meldunek kierownikowi rejonu ewakuacji,

- ile nie otrzyma innych zadań, opiekuje się i odpowiada osobiście za stan ewakuowanej grupy; ściśle wykonuje polecenia dowódcy akcji ratowniczej.

Każdy pracownik w przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia:

- zgłasza ten fakt bezpośrednio przełożonemu,
- udziela pomocy poszkodowanym i podejmuje pierwsze działania gaśnicze przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego,
- udaje się zgodnie z kierunkiem ewakuacji poza budynek w miejsce zbiórki do ewakuacji; wykonuje ściśle polecenia kierownika akcji ratowniczej.

Zaleca się, aby do każdej strefy pożarowej byli przypisani pracownicy, którzy w przypadku powstania pożaru lub miejscowego zagrożenia będą odpowiednio przeszkoleni:

- w zakresie ewakuacji w celu koordynacji ewakuacji (koordynacja w sposób niezagrażający życiu lub zdrowiu osoby koordynującej),
- w zakresie użycia gaśnic oraz hydrantów wewnętrznych (w przypadku niebezpieczeństwa zagrażającemu życiu lub zdrowiu osoby gaszącej działania gaśnicze pozostawić dla Straży Pożarnej).

11.5 Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji

Budynek nie wymaga przeprowadzania praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

12 SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW BUDYNKU Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI ORAZ TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI

Każdy pracownik niezwłocznie po zatrudnieniu powinien mieć przeprowadzone szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej zgodne z [1]. Ponadto każdy pracownik powinien zapoznać się z przedmiotową Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego. W przypadku aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego wszyscy pracownicy muszą ponownie zapoznać się ze zaktualizowanym dokumentem.

Osoby z firm zewnętrznych prowadzące prace na terenie obiektu lub użytkujące obiekt powinny zapoznać się z dokumentem przed rozpoczęciem prac/użytkowania.

Do udziału w szkoleniu przeciwpożarowym oraz zapoznaniem się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego zobowiązani są wszyscy pracownicy.

Po odbyciu szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej, każdemu pracownikowi wystawia się zaświadczenie o odbyciu przeszkolenia. Zaświadczenie to włącza się do akt osobowych pracownika.

Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności służbowych przed zapoznaniem go z postanowieniami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego jest niedozwolone.

Szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej ma na celu przede wszystkim przyswojenie zasad postępowania w razie pożaru. Proponowane treści prezentowane na szkoleniu:

- zagrożenie pożarowe w budynku i potencjalne przyczyny powstawania pożarów; zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom;
- zadania i obowiązki pracowników na wypadek powstania pożaru;
- podręczny sprzęt gaśniczy, urządzenia przeciwpożarowe, ich przeznaczenie, sposób rozmieszczenia oraz zasady użycia;
- zasady efektywnej ewakuacji – zapoznanie ze scenariuszem ewakuacji.

Podczas przeprowadzanych szkoleń, każdy z pracowników bez względu na zajmowane stanowisko i pełnioną funkcję, powinien poznać swoje zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Wszyscy pracownicy ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość obowiązujących przepisów i wymagań ochrony przeciwpożarowej związanych z wykonywanymi pracami;
- znajomość zasad postępowania w wypadku pożaru lub innego zagrożenia;
- orientację w rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych (wyłączników prądu, gazu), a także umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego;
- znajomość zasad i warunków bezpiecznej ewakuacji osób i mienia;
- niezwłoczne zgłaszanie przełożonym zauważonych nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- obowiązek dbałości o bezpieczeństwo przeciwpożarowe na zajmowanym stanowisku pracy.

13 ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Właściwości i parametry pożarowe występujących substancji palnych (ciał stałych, cieczy, gazów);

Załącznik nr 2. Instrukcja postępowania w przypadku powstania pożaru – ogólna;

Załącznik nr 3. Spis telefonów alarmowych;

Załącznik nr 4. Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo;

Załącznik nr 5. Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo;

Załącznik nr 6. Książka kontroli prac niebezpiecznych pożarowo;

Załącznik nr 7. Podstawowe znaki bezpieczeństwa i ewakuacyjne;

Załącznik nr 8. Oświadczenie zapoznania się z zadaniami i obowiązkami w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji;

Załącznik nr 9. Zasady obsługi gaśnic i hydrantów wewnętrznych

Załącznik nr 10. Wykaz koordynatorów ewakuacji

Załącznik nr 11. Karta aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego;

Załącznik nr 12. Usytuowanie oraz plany obiektów;

Załącznik nr 1 - Właściwości i parametry pożarowe występujących substancji palnych.

Substancja palna	Właściwości i parametry pożarowe
Drewno i płyty drewnopochodne ¹	<p>Ogrzewanie drewna do temp. 105°C prowadzi do usunięcia wilgoci.</p> <p>Powyżej temp. 110°C rozpoczyna się powolny rozkład termiczny składników drewna. Przy ogrzewaniu drewna do temp. 100°C wytrzymałość drewna rośnie, jednak dłuższe utrzymywanie drewna w tej temperaturze powoduje zmniejszenie wytrzymałości.</p> <p>Po ogrzaniu drewna do temp. 270-280°C rozpoczyna się niekontrolowane wydzielanie znacznych ilości ciepła, wytwarzanie głównych ilości gazów i substancji ciekłych, rozluźnienie struktury drewna i zapalenie się.</p> <p>Temperatura i czas, po którym nastąpi zapalenie się drewna zależą od jego gatunku i warunków ogrzewania.</p> <p>Do temp. 270-275°C rozkład drewna pod wpływem ciepła zachodzi wolno. Od momentu zapalenia temperatura szybko wzrasta do 500-550°C. Drewno pali się wtedy nawet po usunięciu impulsu cieplnego, samoistnie podtrzymując proces palenia.</p> <p>W temp. około 600°C występuje intensywne płomieniowe spalanie powstałego węgla, drewno jest samo dla siebie źródłem ciepła i ognia.</p> <p>Zapalenie drewna następuje w temp. 210-350°C, wg niektórych źródeł nawet w temp. ok. 150°C a samozapalenie w temp. 310-450°C chociaż zależy to</p>

¹ <http://www.tatran-group.com/blog/eksperyment-stopni-zapalności-materiałów-drewnianych>

	<p>dużym stopniu od gatunku drewna, warunków zajścia tego zjawiska, a także metody pomiarowej.</p> <p>Drewno i materiały drewnopochodne (płyty pilśniowe twarde, pilśniowe twarde lakierowane, płyty pilśniowe porowate, płyty wiórowe, sklejki) o gęstości do ok. 650 kg/m³, nie zabezpieczone środkami ogniochronnymi, zalicza się najczęściej wg badań metodą radiacyjną [PN-96/B-02874] do grupy materiałów łatwo zapalnych.</p> <p>Klasyfikacja tych materiałów, ale o większej gęstości a także grubości, zabezpieczonych przeciwogniowo (znaczenie ma ilość i rodzaj zastosowanego środka ogniochronnego), z domieszkami związków nieorganicznych do płyt, nie jest już tak jednoznaczna i często, chociaż zależy to również od metody pomiarowej, zalicza się je do materiałów trudno zapalnych.</p>
Tworzywa sztuczne ²	<p>Stosuje się do wyrobu artykułów przemysłowych, codziennego użytku, galanterii, wykładzin, izolacji przewodów, opakowań itp. Tworzywa sztuczne są palne, temperatura zapalenia tworzyw uzależniona jest od surowców oraz metody produkcji i waha się w granicach od 120°C do 500°C.</p> <p>Tworzywa sztuczne są nie tylko palne, ale posiadają, poza tym inne niekorzystne właściwości z punktu widzenia bezpieczeństwa pożarowego. Większość tworzyw sztucznych spala się bardzo szybko, powodując gwałtowny rozwój pożaru, intensywny wzrost temperatury i niezwykle silne wydzielanie się dymu.</p>

² <http://archiwum.ciop.pl/8909>

	<p>Palące się tworzywa sztuczne wydzielają także trujące substancje, szkodliwe dla dróg oddechowych. Ponadto niektóre z nich wydzielają gazy żrące, które powodują obrażenia skóry, a nawet rany na nieostrożnych powierzchniach ciała.</p> <p>Gazy powstałe w wyniku rozkładu pod wpływem wzrostu temperatury tworzyw sztucznych, mogą zapalić się przy temperaturze 160°C - 200°C.</p>
Wyroby papiernicze	<p>Wytwarza się z papieru, bibuły, kartonu lub tektury. Artykuły papiernicze należą do materiałów palnych. Zapalność ich i intensywność palenia uzależniona jest również od warunków składowania. Złożone luźno są bardziej podatne na zapalenie.</p> <p>Papier składowany w belkach lub stosach ścisłych jest trudno zapalny. To samo dotyczy tektury i kartonu. Temperatura zapalenia papieru wynosi 230°C - 360°C.</p> <p>W wyrobach z masy papierowej, temperatura zapalności uzależniona jest od takich składników, jak substancje usztywniające, impregnujące itp.</p>

Załącznik nr 2

INSTRUKCJA

postępowania w przypadku powstania pożaru

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719) wprowadza się do stosowania niniejsza instrukcję:

I. Alarmowanie o niebezpieczeństwie

1. Każdy kto zauważy pożar zobowiązany jest niezwłocznie:
 - a) Powiadomić o pożarze osoby znajdujące się w sąsiedztwie lub obiekcie.
 - b) Telefonicznie lub w inny dostępny sposób zawiadomić Straż Pożarną podając:
 - gdzie się pali - adres, nazwa obiektu, kondygnacja,
 - co się pali – urządzenie, rodzaj materiału, biuro, itp.,
 - czy jest zagrożone życie ludzkie.
 - c) Powiadomić właściciela, zarządcę lub użytkownika obiektu o zaistniałym zdarzeniu.

II. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru

1. Równocześnie z alarmowaniem o niebezpieczeństwie należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym, udzielenia pomocy osobom poszkodowanym lub zagrożonym.
2. Przystąpić do ewakuacji osób znajdujących się w obiekcie ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz osób nieznanących obiektu.
3. W miarę możliwości zabezpieczyć mienie, dokumentację i inne wartościowe przedmioty przed pożarem i osobami postronnymi.
4. Do czasu przybycia jednostek ratowniczo - gaśniczych akcją kieruje właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu lub osoba najbardziej opanowana i energiczna.
5. Po przybyciu jednostek ratowniczo - gaśniczych kierowanie akcją przejmuje kierownik akcji ratowniczej, który ma prawo żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, jednostek gospodarczych, organizacji społecznych i osób fizycznych.
6. Osoby postronne korzystające z obiektu powinny zachować spokój i podporządkować się osobom kierującym ewakuacją.

III. Wykaz telefonów alarmowych

Państwowa Straż Pożarna	998	Pogotowie energetyczne	991
Policja	997	Tel. alarmowy sieci kom.	112
Pogotowie ratunkowe	999		

Postanowienia końcowe

Osoby nie przestrzegające postanowień niniejszej instrukcji i przepisów przeciwpożarowych podlegają sankcjom przepisów wewnętrznych lub kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń.

Załącznik nr 3

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

POLICJA		997
STRAŻ POŻARNA		998
POGOTOWIE RATUNKOWE		999
STRAŻ MIEJSKA		986

TELEFON DO CENTRUM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO – 112

POGOTOWIA:

ENERGETYCZNE		991
GAZOWE		992
WODOCIĄGOWE		994

Załącznik nr 4

**PROTOKÓŁ NR ZABEZPIECZENIA PRZECIWOŻAROWEGO
PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO**

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonywanie prac:

.....
.....
.....

2. Technologia prac przewidywanych do realizacji:

.....
.....
.....

3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w miejscu prac:

.....
.....
.....

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:

.....
.....
.....

5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczenia obszarów sąsiadujących:

.....
.....
.....

6. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

.....

.....

.....

7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:

.....

.....

.....

8. Środki i sposoby alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:

.....

.....

.....

9. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac:

.....

.....

.....

10. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:

.....

.....

.....

.....

.....

11. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:

.....

.....

.....

Podpisy członków komisji:

Załącznik nr 5

Miejscowość....., dnia

**ZEZWOLENIE NR NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH
POD WZGLĘDEM POŻAROWYM**

1. Miejsce pracy (kondygnacja, pomieszczenie, instalacja)

.....
.....
.....

2. Rodzaj pracy

.....
.....
.....

3. Czas pracy:

dnia od godz. do godz.

4. Zagrożenie pożarowe /wybuchowe/ w innym miejscu pracy:

.....
.....
.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru /wybuchu/:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Środki zabezpieczenia:

- przeciwpożarowego:

.....
.....
.....

- bhp:

.....
.....
.....

- inne:

.....
.....
.....

7. Sposób wykonania pracy:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Odpowiedzialni za:

- a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo:

Nazwisko i imię:

Wykonano – Podpis:

.....

.....

b) wyłączenie w rejonie prac prądu elektrycznego:

Nazwisko i imię:

Wykonano – Podpis:

.....

.....

c) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Nazwisko i imię:

Wykonano – Podpis:

.....

.....

Uwaga! niepotrzebne skreślić

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:

w dniu(ach) od godz. do godz.

(zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8)

Wnioskujący:

Przewodniczący Komisji:

.....

.....

Prace zakończono w dniu o godz.

Wykonawca:

.....

10. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....

.....

Uwaga: Powyższe zezwolenie należy włączyć do dokumentów ochrony przeciwpożarowej.

Załącznik nr 6

Książka kontroli prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

l.p.	Nazwa pomieszczenia w którym wykonywano pracę	Data i godz. rozpoczęcia prac, z czyjego polecenia, nr zezwolenia	Imię i nazwisko osoby wykonującej prace	Data przeprowadzenia kontroli toku prac; Imię i nazwisko kontrolującego	Uwagi i polecenia wydane w czasie kontroli pracownikom	Data i godzina zakończenia prac	Data i godz. prowadzenia kolejnych kontroli po zakończeniu prac	Imiona i nazwiska osób prowadzących kontrolę	Podpisy osób prowadzących kontrolę
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

Załącznik nr 7

ZNAKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ PN EN ISO7010:2012	
	<p>Numer referencyjny: F001</p> <p>Standard: ISO 7010:2012</p> <p>Nazwa: Gaśnica</p> <p>Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica</p>
	<p>Numer referencyjny: F002</p> <p>Standard: ISO 7010:2012</p> <p>Nazwa: Hydrant wewnętrzny</p> <p>Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się wąż pożarniczy</p>
	<p>Numer referencyjny: F004</p> <p>Standard: ISO 7010:2012</p> <p>Nazwa: Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej</p> <p>Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy</p>
	<p>Numer referencyjny: F005</p> <p>Standard: ISO 7010:2012</p> <p>Nazwa: Alarm pożarowy</p> <p>Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy</p>
	<p>Numer referencyjny: F009</p> <p>Standard: ISO 7010:2012</p> <p>Nazwa: Wózek gaśniczy</p> <p>Funkcja: Wskazuje lokalizację gaśnicy przewoźnej</p>
	<p>Numer referencyjny: F015</p> <p>Standard: ISO 7010:2012</p> <p>Nazwa: Monitor pożaru</p> <p>Funkcja: Wskazuje lokalizację miejsca monitorowania pożaru</p>
	<p>Numer referencyjny: F016</p> <p>Standard: ISO 7010:2012</p> <p>Nazwa: Koc gaśniczy</p> <p>Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się koc gaśniczy</p>

ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA EWAKUACYJNE PN EN ISO 7010:2012	
	<p>Numer referencyjny: E001 Standard: ISO 7010:2012 Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką</p>
	<p>Numer referencyjny: E002 Standard: ISO 7010:2012 Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką</p>
	<p>Numer referencyjny: E005 Standard: ISO 7010:2012 Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. <u>Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.</u> Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Numer referencyjny: E006 Standard: ISO 7010:2012 Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do 45st. <u>Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.</u> Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Numer referencyjny: E007 Standard: ISO 7010:2012 Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji</p>
	<p>Numer referencyjny: E003 Standard: ISO 7010:2012 Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.</p>

Czas stosowania dotychczasowego oznakowania wg PN -92/N-01256/01/02 obowiązuje do czasu wygaśnięcia dopuszczenia CNBOP do użytkowania.

Załącznik nr 8

.....
Nazwa firmy

.....
Nazwisko i imię

.....
Stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami przeciwpożarowymi obowiązującymi na terenie / Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego dla / Aktualizacją Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla* **budynku Centrum usług społecznych i aktywności lokalnej zlokalizowanego przy ul. Rynek 22, 41-250 Czeladź**. W szczególności znane są mi zasady i sposoby: zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenieniu się pożaru na stanowisku pracy i w obiekcie, postępowanie na wypadek pożaru, użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.

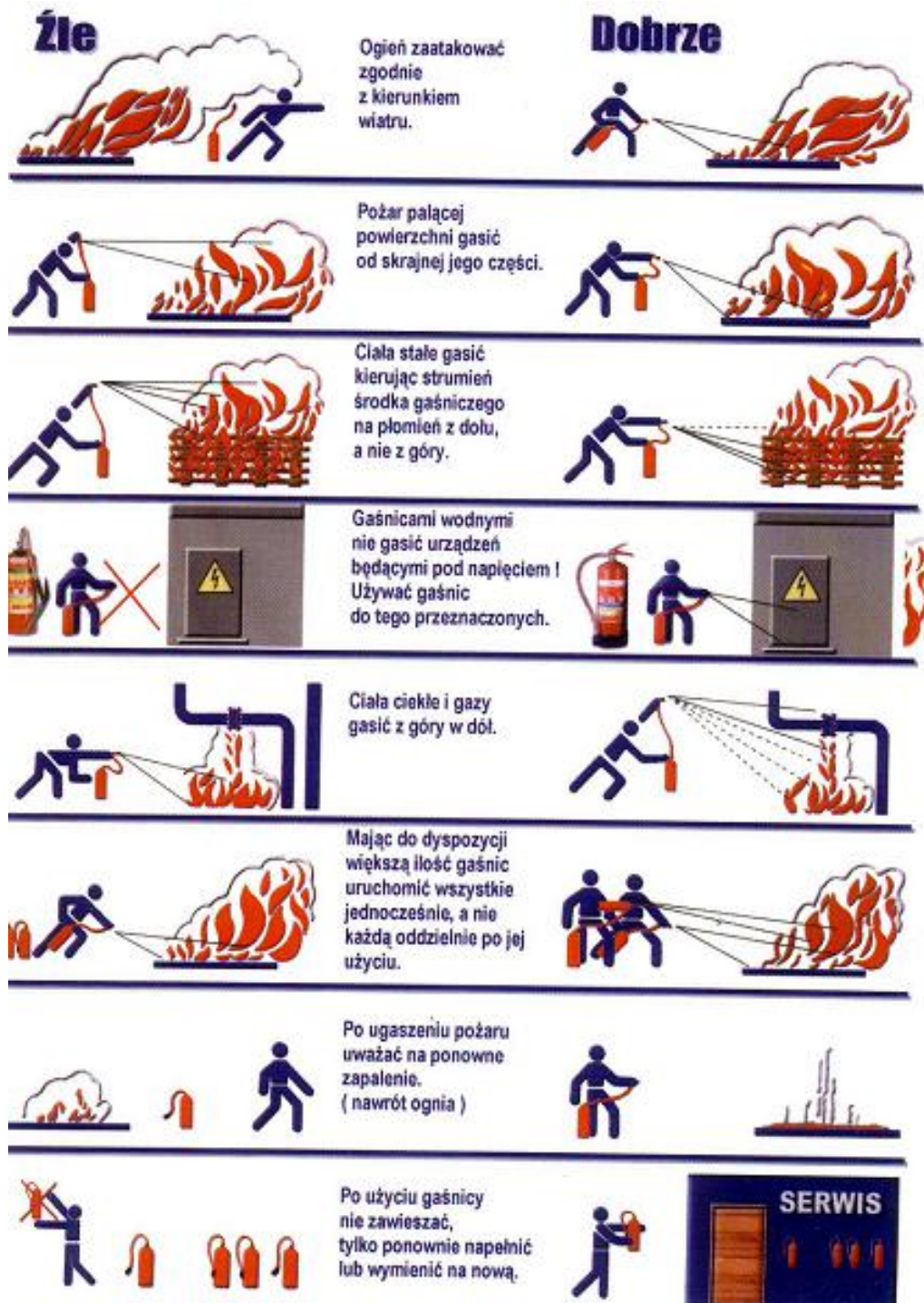
Przepisy przeciwpożarowe/ustalenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego/ustalenia Aktualizacji Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego* przyjmuje do wiadomości i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
data, podpis pracownika

*Niepotrzebne skreślić

Załącznik stanowi wzór oświadczenia stosowany w przypadku zapoznania z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego lub Aktualizacją Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, a także mogący być zastosowany w przypadku szkolenia przeciwpożarowego. Zastosowanie przedmiotowego wzoru w przypadku szkolenia przeciwpożarowego nie jest obligatoryjne oraz równoznaczne z obowiązkowym zaświadczeniem o przeszkoleniu z zakresu przepisów przeciwpożarowych wystawianym przez osobę prowadzącą szkolenie.

Załącznik nr 9

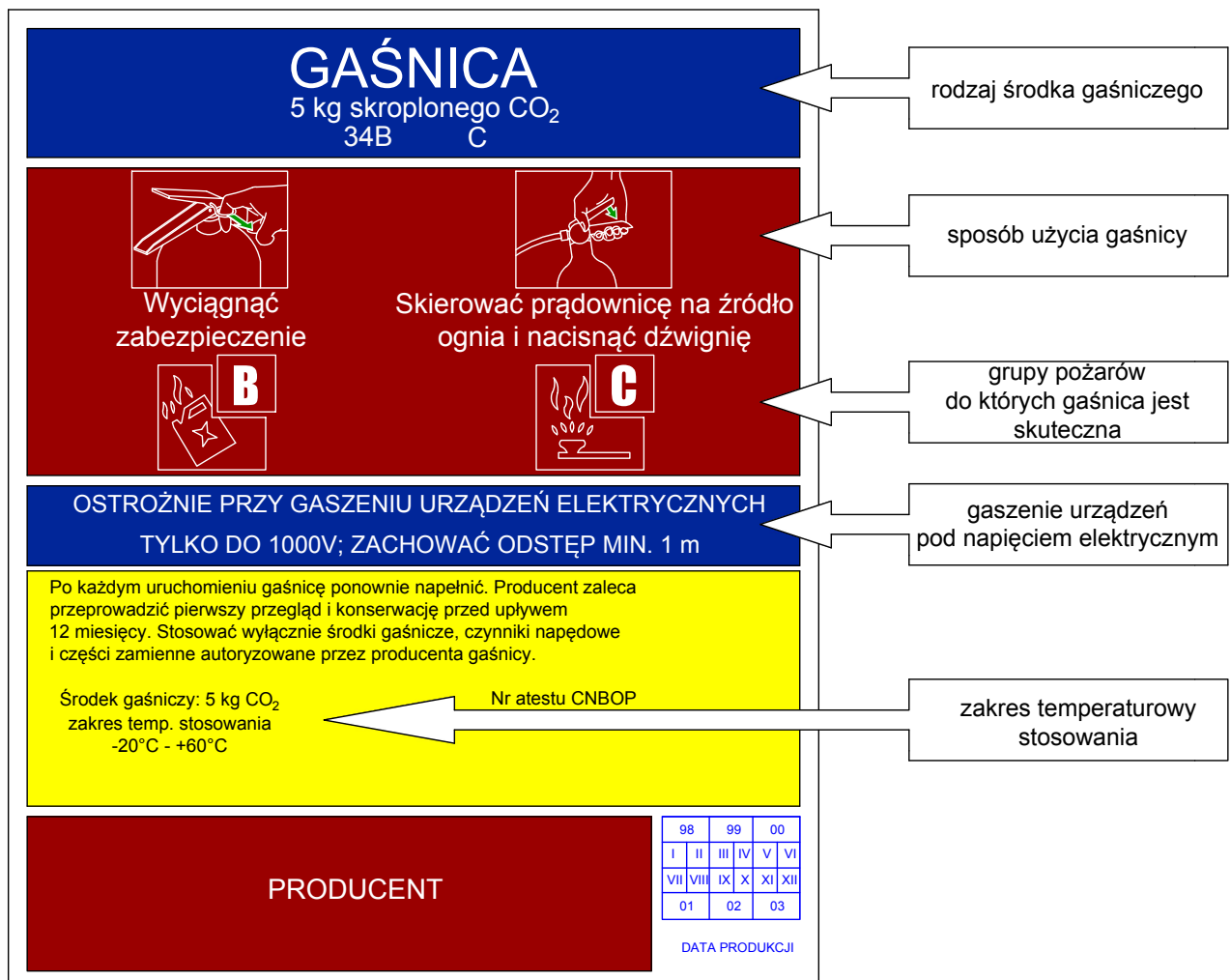
Rysunek 1. Zasady efektywnego użycia gaśnic

Rysunek 2. Instrukcja obsługi gaśnicy

INSTRUKCJA OBSŁUGI GAŚNICY

Rysunek 3. Istotne informacje zawarte na oznakowaniu gaśnic

Załącznik nr 10

WYKAZ KOORDYNATORÓW EWAKUACJI

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Nr telefonu	Stanowisko
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			

Załącznik nr 11

KARTA AKTUALIZACJI INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

L. p.	Zakres objęty aktualizacją	Data aktualizacji	Imię i nazwisko/ podpis osoby uprawnionej do aktualizacji IBP
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

Załącznik nr 12

CZĘŚĆ GRAFICZNA